

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă
LB. ȘI LIT. SÂRBĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. SÂRBĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura sârbă maternă (30 de puncte)

Прочитајте пажљиво текст и решите захтеве:

„Ево иду, као звани,
наши лањски сукућани.
Ево наших ласта мили',
баш смо вас се зажелили.
Ход'те, ход'те, птице вите,
да с' од пута одморите!

Ход'те, ход'те, гости моји,
ваше старо гнездо стоји!
Порушит' га нисмо дали,
ми смо вам га сачували.
Не идите другој страни,
ход'те к нама ко и лани!

Под нашим је кровом мирно,
нико није у вас дирно.
Ми певамо и играмо,
ал' се никад не свађамо.
Живећемо у радости, –
добро дошли, наши гости!“

(Јован Јовановић Змај –
Ево наших ласта)

Напишите, на конкурсном листу, одговор на сваки од следећих захтева у вези са горњим текстом:

1. Напишите реч супротног значења за реч *лањски* и саставите по једну реченицу овим двама речима. **3 бода**
2. Препишите једну одричну реченицу друге строфе дате песме и поделите речи на слоге. **2 бода**
3. Напишите две изведене речи од речи *гост*. **2 бода**
4. Препишите три глагола у садашњем времену у трећој строфи. **3 бода**
5. Напишите којој врсти речи припадају подвучене речи у песми и одредите њихов род и број. **6 бодова**
6. Одредите улогу апострофа за сваку реч у првој строфи. **4 бода**
7. Напишите есеј од највише једне странице у коме ћете обрадити тему дате песме. **10 бодова**
Приликом израде есеја, размотрићете следеће тачке:
 - дефинисање појма лирског жанра;
 - спецификација две особине лирског жанра, које постоје у књижевном тексту укљученом у наставни план и програм;
 - изношење ваше тачке гледишта у вези са поруком одабраног књижевног текста.

Напомена: Редослед интеграције мерила у садржај есеја је необавезан. За **садржај есеја** добијате **5 бодова**, а за **писање есеја** добијате **5 бодова** (*писмено организовање идеја, употреба књижевног језика – 1 бод; вештине анализе и аргументације – 1 бод; правопис, интерпункција – 1 бод; изглед и читљивост – 1 бод; уклапање у назначено ограничење простора – 1 бод*).

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

*M-am hotărât să nu mai ies din casă
Biblioteca veche mi-e de-ajuns,
La orice întrebare curioasă
În ea deja se află un răspuns.*

*De bună voie m-am închis în mine
Și-n casa mea, din care nu mai ies,
În cifruri dacice și-n cărți latine
Mai caut disperat un înțeles. [...]*

(Adrian Păunescu, *Biblioteca veche*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți corect următoarele omofone, fără a le modifica forma:
s-ar, sar. **4 puncte**
2. Transcrieți, din cea de-a doua strofă a textului dat, două cuvinte care conțin diftongi. **2 puncte**
3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în enunțul: [...] *În cifruri dacice și-n cărți latine* / Mai *caut* disperat un înțeles. **4 puncte**
4. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *M-am hotărât să nu mai ies din casă* / *Biblioteca veche mi-e de-ajuns,* / *La orice întrebare curioasă* / *În ea deja se află un răspuns.* **4 puncte**
5. Transcrieți propoziția secundară existentă în enunțul următor: *De bună voie m-am închis în mine/Și-n casa mea, din care nu mai ies,/În cifruri dacice și-n cărți latine / Mai caut disperat un înțeles.* **1 punct**
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența unui text literar inclus în programa de examen la specia literară *basm popular*. **15 puncte**
În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:
 - definirea conceptului de *basm popular*;
 - precizarea a două trăsături ale *basmului popular*, existente în textul literar inclus în programa de examen;
 - prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *basmului popular*, valorificând opera literară aleasă;
 - susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A. Metodica predării activităților în limba sârbă maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

Напишите есеј од једне странице који описује једну методу подучавања песме (поезије), по вашем избору, код предшколаца од 4-5 година.

Када пишете, имаћете на уму:

- Образложење избора наставне методе у овом предшколском узрасту.
- Пример методе коришћене на једном од часова, дидактички моменти активности.
- Кохезија текста, правилна употреба појмова и језика, усклађеност са специфичностима садржаја и форме.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape ale unei activități didactice de *repovestire*, domeniul experiențial *Limba și comunicare*, nivel de studiu 4-5 ani, temă anuală de studiu *Când/cum și de ce se întâmplă?*

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele activității precizate;
- descrierea etapelor enumerate.